

Llevant

Quinzenari portaveu de l'Associació "Minerva,"-Defensor dels interessos morals i materials d'Artá i sa Comarca

Redacció i Administració Quatre Cantons, 3 * ARTÁ	Deis treballs publicats ne son responsables els autors NO'S TORNIEN ELS ORIGINALS	PREUS ESPANYA) Trimestre. . . 0'50 Ptas.) Any. . . . . 2'00 * ESTRANGER . . . . . Doble.	Se paga a la bastreta
Any I	Artá (Mallorca) 1. ^a de Diciembre de 1917	Núm. 24	

Lo qu'hem fet

Entrats din l'últim mes de la primera anyada en la nostra vida periodística, i suposat que no se publicaran ja mes que dos números en el present any, hem volgut avui recapitular fer memoria i balans del camí transcorregut per en vista d'ells seguir la mateixa via si convé, o determinar noves orientacions; lo que exposaràn si Deu ho vol, en el número pròxim.

Comensàrem la nostra tasca a principis del any corrent, quant les coses del mon prenen un caire no gens afalagador, i si be partirem amb el propòsit d'arribar a la fi del present, de cap manera creiem (i qu'havíem de creure!) comensar el segon any de publicació. Les circumstancies crítiques qu'hem hagudes d'atravesar mos han estades adresses, mes, amb la dona acullida general que mos ha estat dispensada, el sacrifici constant moral i material de la nostra part i la dispensa benévola dels nostros suscriptors per defectes i retrossos en la confecció, del periòdic impossibles d'evitar tenguent l'impremta a fora, hem pogut vencer tots els ostacles presentats i hem pogut arribar al temps actual sense rompremos es cap, gracias a Deu.

Per endevant devem fer constar el nostro mes profund agraiment a tots els qui, amb un patriotisme que 'ls ennobleix, mos han prestat ajuda, així als qui amb mots d'encoratjament mos han empès a tirar endevant com als qui han contribuït amb son óbol a reforçar la vida econòmica del periòdic: mes amb tota l'ànima agraim son treball dessinteressat an els qui han agafat sa ploma i deixant tal volta ocupacions lucratives i de mes valúia, mos han ajudat en la redacció. A tots les quedam agraimts.

Al donar una mirada enrera i contemplar la tasca complida durant l'any que acaban de passar, en sentim un goig gran, mes be que per la part que hi tenim, per haver lograt com en l'ebullició, dos moviments un de baix a dalt y altre de dalt a baix; aixó es, s'ha obtingut que els qui per s'educació, moral e intelectual están part demunt els demés i tenen qualidats per allissonar als altres mos han ajudat amb s'espontanea col·laboració; i per altra part el poble, acostumat fins al·lores a la paia de moites lectures periodístiques insuïves qu'el rebaiaven, ara per medi de LLEVANT s'es elevat fins al nivell dels intellectuals i ha pogut fruir ses profitosas ensenyances.

Així en les columnes de la nostra humil publicació han vist la llum pública hermosos treballs d'història de la nostra vila escrits per plomes ben trempades i per i per escorcolladors del nostros arxius, els quals han fet comprendre als lectors qu'els pobles han de mirar sempre fixament al devant, però sense oblidar mai el temps passat, es mes, prenguent-ne lliçó per medi de s'història.

Además de notícies històriques, hem publicat articles científics i literaris, com també hem senyalat noves orientacions, ja en projectes que si no de tanta precisió, de dur-se a la practica convertirien a la nostra vila en una de les mes hermosas de Mallorca.

Un dels punts sobre el qual hem insistit mos es estat el de la construcció d'escoles i material escolar modern, per creure que sols resolguent el problema de l'instrucció podem veure al poble pendre la verdadera via que ha de durlo al cim del avens. I per cert que no hem perdut la tinta ni el temps de bades, ja qu'hem lograt remoure la opinió en sentit favorable, hem lograt qu'els politics posassin la quèstió escolar com a primera del seu programa, que l'Ajuntament acordas construir el nou edifici i votas una bona partida en el presuport nou i sobre tot que estigui ja en construcció part del nou mobiliari que a instancies nostres, paguen persones nobles que son dignes de que el poble els agraesca eternament sa generosidad.

Hem procurat fer el periòdic lo mes artanenc possi-

ble, de tal manera que se pot dir que de casi res mes hem perbat s' no's del poble en sa part històrica, descriptiva administrativa i moral, com també en les cròniques i ressenyes de fets aquí socceïts. Creim que d'així ningú mos ne pot fer quantre.

Allunyats de totes les banderías politíques que per aquí s'han estudiades, hem procurat ressenyar els esdeveniments d'aquesta carta amb tota la imparcialitat possible, i si de cólca brometa gastada hei pot haver qualcú que s'haja sentit, en demanam dispensa ja que ben lluny estava de noltros cap intenció de molestar, ni manco ferir la susceptibilidad de ningú.

I així com mos sabria greu haver molestat a ningú, igualment voldriem haver compliura a tots els nostros suscriptors en els seus oposats desitjos, però no hi ha ningú que no comprenga qu'es impossible fer el gust de tothom.

Així es qu'hem sopegat en obstacles que volem treure perque servirán o per desfer mal entesos o d'avis per l'esdevenidor.

No es estat el mes petit la quèstió de llengua. Part dels lectors de LLEVANT desitjaven que fos en llengua castellana i altres en mallorquí vulgar. Mes noltros sense ganes de contrariarlos, i si sols amb el convenciment de que uns i altres amb els temps mos donarien la raó, hem persistit en cara ara en que LLEVANT o s'ha de publicar en la llengua literaria de Mallorca, aont te la majos part dels suscriptors, ó no s pot publicar. Seria no sols ridícul donar a un públic que te un idioma seu hermós y potent, un periòdic pagés vestit a la castellana, sino que fins creim que aixó es per LLEVANT quèstió de vida ó mort. Per altra banda hem procurat, sense elevarnos per lo general al llenguatge pulcre de poetas i literats modernistes, no devallar al llenguatge grosser e incult an a que han acostumat al poble altres publicacions, sino que hem procurat aguantar-nos dins un terme mitj i emprar el qu'usen les persanes ilustradas que conren le ciencia, aixó es, el llenguatge dels lletriferits, sense extralimitacions.

En quant a l'Ortografia hem procurat, com diguerem ja el primer dia segueix les Normes del Institut d'Estudis Catalans, lo qual es estat una dificultat més p'els qui acostumats a llegir molts de periodics mallorquins escrits sense atendre a cap regla ortografía, les ha vengut costa a revés la lectura de LLEVANT.

Son estats molts també els qui haurien volgut que sortits de l'Independencia que mos proposarem en un principi, mos tirassem a la defensa d'un partit ó d'una idea determinada, mes noltros no n'hem mirat mes ideal que l'instrucció i l'educació y creim no haver anat del tot equivocats per aq' est camí.

Amb raó han trobat molts dels suscriptors qu'el plas de quinze dies es molt llarg y les notícies surten un poc estentices. Es aquesta una indicació qu'es molt digna de tenir en conta y si es possible hei haurem de posar remei.

Ara lligarem caps, estudiarem el passat, mirarem el present, treurem contes y en el número proxim si Deu ho vol, ferém el programa per l'any qui ve.

Croniquilla de New York

FELICITACION

Llegó LLEVANT Tarde fué pero nunca es tarde si la dicha es buena. dice D. Juan.

Tanto vosotros como nosotros estamos de enhorabuena. A todos nos toca por igual, pues al fin y a la postre todos vivimos juntos. No importa que miles de kilómetros de agua o de tierra nos separen si las almas vivea juntas y los deseos congregados. Por eso, nosotros, los hijos de la montaña, los que nacimos a la sombra de la Virgen de San Salvador gozamos con

vuestra alegría y sufrimos con vuestras penas, batimos palmas cuando vosotros repicáis a gloria y nos enlutamos por vuestras desgracias.

Y digo que estamos de enhorabuena porque el n.º 17 del LLEVANT trae a cada artanense su correspondiente felicitación.

Allí estan escritos unos propósitos que si se practican formarán historia. Si las rectas intenciones de nuestro alcalde se realizan, como todos esperamos, habremos avanzado en corto término de años una época de existencia.

Era ya hora de que se hablase de algo práctico y positivo. Estos son tiempos en que los más exaltados idealistas han tenido que abandonar la cátedra. La vida se complica momentáneamente y quien espera sentado la solución de los problemas no solo retrocede sino que acaba por ser envuelto en su mismo torbellino.

La necesidad más latente es la construcción de una Alta Escuela. Y la llamo alta no por la dimensión de sus paredes sino por la clase de enseñanza. No soy yo el llamado a dar consejos pero del concurso de todos podeis sacar algo perfecto, si la perfección pude existir en la tierra.

Pero, no me tacheis de pesimista si me atrevo a dar un aviso.

¿Qué importa que Arta tenga un bello edificio, con salas amplias y ventiladas, rodeado de hermosos jardines, con un extenso patio para recreo y ejercicios, con gimnasios y otros juegos, si dentro este edificio solo reune un tanto por ciento de los que debieran congregarse? Qué importan los miles de pesetas que se gasten si después de 10 años hay todavía en Artá jóvenes que no saben leer y escribir? Yo creo que esta es la parte más importante del problema y no debiera pasar más tiempo sin que quedase resuelto radicalmente.

New York Octubre 1917

B. RIERA

Glosa

Ara es va fent la renovació...

No volem fer constar si el Gabinet Garcia Prieto, amb apariencies de concentració mos mereix ó no plena confiança en lo que fa referencia al reviscolament de la Patria moribunda. Hei ha avui al Poder, molts bons propòsits i d'aixó mos n'alegram noltros. Així come n'ha la Renovació.

Lo qu'es precis fer constar, es la maror que reina entre els fracassats partits de torn davant el programa net qu'el nou Govern presenta. Les bestietes que tenen els seus nius aprop de la bruticia, s'esvaloten perque ve una granera que vol netejar els temers. Perquè mos ha de sorprendre aixó? Quant la podridura crida, senya qu'adalt heu fan be...

Ara be: ¿Qué passarà? Sortirà amb la seva el Govern y podrá conseguir tur a port la nau del Estat, incólume y esponerós ó se li rompra la granera y tendrá que declarar-se vengut davant els aconteixements y de la guerra sorda que partits turnants, dretes afanades y esquerres despistades l'hi declaren?

Noltros no hi sabem lo que passarà. Pot ser sortirà endevant, potser caurá retud p'el camí. Noltros ara lo que si creim firmement es que n un ó altra sentit que les coses vagin, la Renovació seguirá envant. Espanya ha emorés per fi aquest camí después d'anys y anys de ignominios caciquisme central y es en ve que la politiquería caduca y desdentagada vulgui ferli ni torce. En un ó altre sentit que les coses es manifestin, la Renovació de la Patria seguirá avant.

Potser el Gabinet Garcia Prieto caurá esmicolat p'el camí. No importa! Vendrá una crisis allavors mes difícil que la qu'ara acaban de passar, y si es precis p'el

trionf de la Renovació el Règim anirà per terra. Es aixó una crisi més que de partits, del Règim.

Noltros heu veim ja d'anys. Ara el mal arriba als termes del desaut. Va pegar la primera sopagada el primer de juny amb la rebel·lió militar, ha pegat después cinc ó sis sopagades més: ara camina sotrequetjant. Si demà el Règim es ua ebsacle per la Renovació de la Patria, p'el trionf de les llibertats de les Regions' el Règim serà abatut.

La Renovació seguirà el seu camí: ¿Continuarà en Garcia Prieto? Caurà d'aquí a quatre d'e? Que passarà? No hu sabem. No mos interessa Passi lo que passi la *Renovació seguirà avant.*

L'AMIC DEL POBLE

Embuis

En Maura digué: «Yo no tengo partido.» Heu afirmá rotundament, i nigú, que sapiguém li ha surtit al pas. El desaire es massa gros i una de dues: o aixó es un caduc de D. Antoni, o eil coneix bé el panyo. ¿Que'n deu dir el partit maurista de Ciutat?

Ara comensa a anar de bó. La premsa espanyola se fa ressó de lo que se diu a Catalunya, de les idees que els polítics catalans han tirat al vol perque fructifiquin, i es molt curiós el veure, com aquell separatisme que un grupet de deixats de la ma de Deu volfa que covás dins aquella regió, s'es convertit com a per encant amb un imperialisme ibèric. *Imperialisme Ibèric.* ¿Heu sentiu els pobres d'esperit?

La pau no ve, emperó mos hi acostam. La desorganització rusa i el desastre d'Italia, son com a dos llumets qui senyalen el camí. Es ben segur que no hi valdrán les intemperancies dels egoistes, que amb ses arts maquiavélicas volen monopolitzar el mon.

N'hi ha que diuen que l'actual Govern está en crisi i se funden en que no fa res, per lo tant es mort. Pot esser veritat lo que diuen aquests tals, pero ¿i els governs que fins ara hem tengut, algún dels qual era viu, que han fet? Rés. Per lo tant en aquest concepte es igual, an els altres. Ara, de lo que ferá ja no'n porem dir lo mateix. Per de prompte la seva estructura no es igual, el formen un grapat d'omos, molts d'ells nèt de concupiscencies, i aixó es una garantia de que, lo que ferá sirá en profit de la Patria; sobre tot si fa unes eleccions sinceres, mereixará l'agrahiment de tots els espanyols.

I de que les ferá, el nomenclament de governadors si es la primera passa. A l'hora que aixó escrivim no porem formar judici, sobre el criteri seguit pel nomenclament de personal; si aquest es dolent per la renovació d'Espanya, juntarem la nostra protesta a les moltes que surtirán de per tot arreu. Seria un crim, que aquest Govern destrúís les esperances que en ell tenen posades, tots els qui hem vist despertar del sò que la tenia compresa, a la nostra Espanya.

El Rei está d'enhorabona, les avantguardas de la renovació están triufant dels qui socavaven la monarquia amb els seus desacerts, i amb ell al front i seguits d'un exercit ben organitzat, van de cap a la victoria final. Però, la serp es astuta i usant manyosament del seu ardit, se fa presentar pomposament com a reserva de la monarquia. No convé fiarsen massa, que pels anys que duim de lluita, s'ha vist clar que aquestes reserves caminen sense cap ni centenè; per aixó alerta! i les reserves .. amb les cadires coixes.

FILICUMIS.

Nota agricola

Els pajesos s'afanyen a sembrar, esperant les bones saons el temps ha passat i ara han de fer via perque som envant, les petites brusques que han caigudes així mateix permeten trebar la terra i com an el temps que som es d'esperar que plourá, confiant amb l'aigo tot-hom está sembrant.

Ses derrerres ventades, que encare duren, deixen les oliveres netes d'oliva i les tafones s'han hagut d'afanyar per donar abasto a les solades acaramullades dins els graners.

L'anyada de moniatos ha estat molt bona, molta gent esta satisfeta de l'esplet amb el qual han pogut engreixar els porcs i umplir les sales per menjar.

Els porcs grassos també han anat be, se'n treuen molts a la plassa i se paguen de 16 a 18 pts. l'arrova. També son moltes les cases que fan matances.

Crónica

De Canostra

S'ha corregut sa veu per aquí i heu confirmen persones ben enterades de que un Artanenc anomanat per mal nom Pelat que risidia a Bons-Aires fou assassinat fa un parel de mesos. Per lo vist estava a una casa aont havia pogut avansar un parel de cents duros que son amo li guardava. Amb uns quants companys volgué canviar de poble i aquets que sabien que duia dobbés perque li havien vist cobrar 250 pts. p'el camí l'assessinaren. Donam el condol a sa familia.

Durant els dies 15 i 16 va fer una ventada horrorosa, i lo mateix ocorregué en els dies 26, 27 i 28. Sembla qu'enguany al temps li pega per bufar. Te ses manxes plenes pareix, però d'aigo er fa ben poca; no mes la mos mostren. Hu ha provat de ploure algunes vegades. El dia que plogué mes fou dilluns dia 26, pero no se pot dir qu'haja arribat a fer savó. Deu fassa que prest heu poguem dir al revés.

Heia no més uns tres mesos que s'havía traslladat a Manacor el carabiner Juan Nuñez Gonzalez que havia residit aquí molt de temps i era molt conagut. Idó el dia 20 d'aquest mes fou trobat aprop del cementeri de Manacor dins una finca veinat del camí amb el matxete que li atrevesava el coll i amb una partide de ferides que li havien causat la mort. De moment se agafaren i foren posats incomunicats la seua esposa y el carabiner qui anava de company amb ell. Aquella fou posada prets en llibertat, mes el carabiner es tengut com a presunt autor del assassinat i continua pres. Deixa el difunt un nin i una nine petits. Deu l'haja perdonat.

L'esposa del nostre amic i company de redacció don Llorens Garcies, farmacéutic el dia 18 doná a llum felisment una nina. Que Deu les o conservi i le puguin veure gran i felis.

El diputat provincial D. Antoni Lliteras, propietari de l'Estelrica i la seua esposa D.ª Aina Guiscafré (de Can Cardaix) ploren la mort del seu fill terce que morí a Manacor de *Sa rosa*. Els altres dos infants n'están també atacats, trobantse el segon en estat de gravetat. Sa mare D.ª Aina guarda lilit d'una cremada a una cama. Deu les doni conformansa davant aquets infortunis i rebigu'n l'expressió del nostre sentimnet.

Dia 19 fou trobada en aigos de Capdepera una barca qu'avía naufragat i estava quilla per amnut a mercé de ses ones. Mes tart se sapigué qu'era d'Alcudia i que faltaven quatre mariners que la tripulaven. Passat el temporal, dia 27 foren trobats els cadavers de tres d'ells a la vorera del mar dins terres de Capdepera devés Sa Mesquida i el de s'altre devés Sa Dujaya en el terme d'Artá. Les respectives pareies de carabiners avisaren els jutges de cada població i el 28 foren conduits als cementeris respectius aont les fou feta l'autopsia. El mateix dia passá aquí el Comandant militar de Alcudia amb part de les families dels desgraciats mariners, els quals provaren de reconeixer els morts, lo que no fou possible donat l'estat de descomposició en ques trobaven. Mos condolem de la desgracia que ploren aqueixes quatre families, i es mes de condolse quant tots eren joves, de manera qu'el mes véi, el patró tenia una trentena d'anys.

Com diguerem en el número passat, ha vengut ja a comensar l'exercici de la seva professió el metge don Antoni Solivellas Llampayes, natural de Seuva qui ve a omplir el buit que deixá el malaurat metge D. Pere F. Sard.

Dam al Sr Solivellas la benvenguda i li desitjam acert en la prosperidat en la seva professió.

Segóns participació rebuda, el dia 8 del mes qu'hem entrats, Decembre, s'efectuará la cerimonia del casament del nostre bon amic i distingit colaborador D. Llorens M. Joy Pastor resident a Bons-Aires amb la Señoreta D.ª Maria M. Montes Murillo. Tendrá lloc en la casa de la novia a les 9 del matí. Per endavant les donam la mes cumplida enhorabona a ells i a sos pares i desitjam que puguin estar molts anys plegats.

Moltes vegades hem dit qu'els gabellins mos guanyen a ser emprendors, en comers i en industria i que sempre mos van davant en el camí del progrés. Ara mos

ne donan una prova mes. Feia temps que s'havía construïda la fabrica de serrar i moldre de devora el Molinet. Era l'única mostra d'avens industrial en la nostra població. Fou manetjada una partida d'anys per gent nostra i diven que tots s'hi rompien es cap. Fa poc la prengueren D. Antoni Ferregut i D. Nicolau Garau (a) Bombu de Capdepera i les ha anat en popa. S'han fet amos de Sa Fábrika i ara la s'enduen a Calaratjada, i noltros mos quedarem sense fabrica i si volem serrar anirem a Capdepera o a Manacor. Idó: ¿Que vos pensaveu? Capitalistes artanencs es hora de desxondir-se i treure es verdillo.

A la nostra

A mon amic i consoci Minervista en Juan Llabrés

La meva ma, no pot competir amb la teva, bon amic. Llegit l'article que mos dedicareu en el número penúltim del nostre periódic, no m'he deixat de pensar com comunicarte la gran alegría causada per aquelles retxes teves que m'penetraren fins al fons de la meva ánima. No'm crec amb forces ni inteligencia suficient per contestar-te, però heu he volgut fer en que no sia mes que per donarte gracias per l'interés que demostres per l'avens del nostre poble estimat.

Es ver que no tot el jovent acudeix a cercar sa instrucció que necessita, però an aquest heu ha que tenir-li llástima, que mes desgraciat es ell que no coneix el camí que'l pot dur a l'avens espiritual. No saben distingir el terré que produeix flors del que sols cria espines, i tentats per la serpent maligna s'encaminen cap a les argelagues atrets per una goteta de mel que tenen a n'els caps de ses puntes i quant s'entemen tenen clava-des ses espines i sa ferida les du a n'es desastre.

Peró, deixant el camí errat que du aquest jovent, noltros en que siem pocs, seguïrem a la nostra plens de bons desitjos.

MIQUEL CARRIÓ

De Capdepera

Se parla amb molta insistencia de montar a Cala-Reljada uns astillers, per construir algunes barcas pel servici d'alguns comerciants de la localitat. Es molt d'elogiar la determinació dels interessats, amb la qual, demostren l'amor que senten per el seu poble.

—La venta de porcs grassos está en el seu ple, un d'aquests dias passats n'hi havia 40 a la plassa. El preu oscila entre 15 y 18 pts. l'arrova segons pes.

—El moviment de població en aquesta quizenha ha estat com segueix:

Naixements

Día 15.—Tomás Serapio Reus.

Día 17.—Dues bassonetes Catalina y Margalida Melis y Melis.

Morts

Día 15.—Jeroni Flaquer Sunyer (a) Manyol de 60 anys, de Periplegia.

Día 17.—Margalida Melis y Melis (a) Marro de 12 horas.

Día 19.—Catalina Melis y Melis (a) Marro de 4 dias.

Día 23.—Mateu Melis Garau de 77 anys (a) Petilla, de mort natural.

Día 23.—Sebastiá Garau Flaquer, (a) Recó de 70 anys, de assistolia.

Matrimonis

Día 24.—Miquel Font y Mestre amb na Antonia Colom i Guiscafré.

Capdepera 25—11—1917

CORRESPONSAL

Relligioses

—Dia 2 del més de Decembre a la Parroquia se ferá a les 7 ¹/₂ del matí la Comunió general p'el socis del Apostolat de s'Oració. Al capvespre heu haurá la visita ordinaria.

—Durant els dies 7, 8 i 9 a la mateixa iglesia s'hi celebrarán les solemnes Coranta Hores que anyalment dediquen a la Purissima Concepció les Filles que formen sa Congregació del mateix nom. Predicará el Tri-duo l'eloquent orador sagrat D. Miquel Pomar Pbre. de Campos. Tant en les funcions dels vespres com en l'Ofici Major del dia 8, cantará la Capella que dirigeixen els PP. Franciscans. En l'Ofici se cantará la missa pontifical d'en Perossi.

Jocs Florals de Mallorca

Organisats per l'entitat «Nostra Parla» sota el patrocini de l'Excm. Ajuntament de la Ciutat.

PREMIS

Els estudis de ma infantesa (1)

LEMA: La caseta

I

Aquí vaig passà els estius de ma infància riolera, entre olors d'afabaguera, entre cigales i nius.

Les ombres d'aquest paral m'evocuen coses molt belles; tendreses i contarelles d'expansió maternal.

Sovint parlàve del cel a la llum de l'estelada. Jo, per la Via encantada entreveia raigs de mel.

Germans, erem un estol que jugàvem a dins l'era o ageguts a la paiera escarniem el mussol.

¡Quin dormir-se dolçament entre estels ballugadissos, olors de secs cremadissos, grins, remats, frescor plaent...

II

Descalços i arromangats, a la fresca del nou dia, partiem de la masia per camins extraviats.

El sol surt, com un caliu. Vessa un'aroma exquisida, de la garriga florida, de tot el fruit de l'estiu.

En mig d'aquell sà perfum trescàvem a la ventura, beguent glops de flaire pura, beguent glops de dolça llum.

Ben lluny, ben alt i amagat fan niu les aus encollades: que fuig d'humanes mirades: tot idili enamorat...

Suats, vermells de botà revells, pareis i marjades, bevem aigua a *parades* (2) amb el call de nostra mà.

Dins tosques gabies d'aubons, fetes per noltros mateixos, duiem planyivols esqueixos dels afollats nierons.

I los cercàvem llagots per dins camps de fonolleres que, com les nostres quimeres, fugisers, donauen bots

III

A l'ombra espesa i frescal que el sol pujant acursava el més gosat s'engronsava suspès de qualque cimel.

D'aquí es sent el bell cantar d'una Mireia colrada, rossinyol de l'encontrada qui el terme fa palpitar.

Axorda el cantusseix viu de l'immensa cigalera,

per adormir gent sorrera *vou-ve-ri-vou* de l'Estiu.

Remuga el bou peresòs agegut dins la parraca, i plantada està la vaca mirant amb ull consiròs

Tocant casi el cel bregat covetgen nostres milloques i el cà fa girar les lloques que amb sos polls van al veinat.

S'alça terbolí de vent... Serà bruixa maieida? *Cera del Corpus!*... li crida una vella, impacient.

La vila baix d'un cel pur del puig de Lluch allunya Ja, d'aquí pareix engastada dins son fons de blau-obscur.

L'arbre del be i del mal jo llevors no coneixia; regust la fruita tenia del paradís terrenal.

La menjàvem tots apler nosaltres i l'aucellada, els porcellins, la remada, ses partions a voler...

Pa hi havia an el revol, un bell cà dins l'escomesa, als cors, bondat i franquesa, i pageses com un sol.

IV

Lluny d'aquella edat feliç!... ara hi cerc la poesia, que llevors no conexia, nadant dins son pur encis.

Encara hi ha an aquell sol fruits i nius, bella natura, i un vellet que 'ls mèns pastura que allà baix ha romàs sol.

Per trobar-ne millor sort tots en ferem trista eixida... jo vaig trobar dins la vida grans combats i desconort.

Bells idilis he viscut... gentils amors he perdudes; les d'infant. tant ben volgudes, com les guarda el cor retut!

MIQUEL DURÁN

Ajuntament

Sessió de dia 11 de Novembre

Baix la presidència del batle D. Antoni Cano se celebrà aquesta sessió, en la qual se prengueren els següents acorts:

Se lletji i aprovà l'acta de la sessió anterior. Se dona conte d'un ofici del Ajuntament de Ciutat de fetxa 8 del actual, participant l'acort prés en sessió de 3 de Septiembre de donar d'alta en el padró de vesins, an el matrimoni Antoni Torrens Ginart i Barbara Cursach Carrió juntament amb el seu fill Bartomeu, per haver fixat sa residència en el carrer de Roig n.º 0 de dita Ciutat, en vista de lo qual s'acordà siguin dats de baixa en el padró de vesins d'aquesta localitat.

Tot seguit el Batle manifestá que apesar d'haverse practicat certs trebais per la compostura de la bomba del aujup de Sa Plassa no havia estat possible l'arreglarla. L'Ajuntament acordá, haver vist amb gust lo manifestat pel batle i que s'abonin el gastos ocasionats per dita operació del capitol corresponent del vigent presupost.

En vista del mal estat en que se troba la cuneta transversal del carrer del Pou d'Avall, s'acordá que per administració se procedeixi an el seu arreglo.

El batle doná conte dels trebais fets pels caminers en la setmana anterior i seguidament s'aixeca la sessió.

Sessió del dia 20 de Novembre

Ordinaria en segona convocatoria

S'aprovà l'acta de l'anterior i el Batle doná conte dels trebais prestats pels peons caminers

Nota de preus del nostre mercat

Preus corrents al engros donats pel Sindicat Agricol

	a	45	pts. els 100	kilos
Blat				
Xexa		46'50		
Ordi		37		
Civada		37		
Faves		40		
Xixaros		37		
Garroves		19		
Superfosfat		19'50		
Farina forastera 1ª		58'50		
» mallorquina		54		

A la menuda d'altres comerciants.

	a	0'32	pts. la	lliura.
Arrós				
Patates		0'20		el kilo
Monjetes blanques		1'00		l'amut
Sucre		1'50		el kilo
Ous		1'60		la dotzena
Carn de me		0'80		la tersa
Oli		130	pts. la	somada
Moniatos	de	3'25 a	3'75	el quintá

Entreteniments

(Solucions als del número passat)

- A les Semblances: 1.ª Una vaca. 2.ª S'altra mitja. 3.ª En que te cames.
A les preguntes: 1.ª Sa Corona. 2.ª Es qui repiquen. 3.ª Dos ganxos.
A les Endevinaies: 1.ª Mahoma. 2.ª Sa butxaca. A la Xerada: Calápot.

Fuga de vocals

Damunt sa pedra d'es vas trobarás lletres vermeies de ses paraules que'm deies falses i no'm feies cas.

D'Avui

- Preguntes: 1.ª Pot un casar-se amb sa germana de la seva viuda? 2.ª Perque's qu'es ca sempre va darrera l'amo? 3.ª Que's alló que com més ni ha manco se veu?
Semblances: 1.ª En que s'assembla una ferradura a un Seremó? 2.ª I un cavall a un calçeti vei? 3.ª I un calçeti a n'es peperins?

Endevinaies

- 1.ª Sense mi, no hi ha diumenge, dilluns menos, dimarç sí, dijous no; mes los que falten tots los trobarás sens mi.
2.ª Devinaia, devineta, una cosa coseta qu'ha estat carn i no hu es, i bada perque n'hi donin mes.

Fuga de vocals

M. m.r. q. n gl. r. s.
c.m s. m.r.g. d.g.
q. s q. s. p.r.t.v. b.
.v.nts.v... o.br.a

Xarada

Prima segona s'emplea regularment per pescar segona tersa en sol fé en l'estiu, de cadá anyada i es meu Tot se pot trobar an es portal d'una casa.

Registre

Naixements

Nins. — 6 Nines 1 — Total 7.

Difunts

Dia 21 Novembre. — Esperansa Danús Ripoll, viuda (a) Coves, de 84 anys de Arteria Esclorosis.
Dia 24 id. — Antonina Torres Nadal (a) Galbis, casa. da. de 28 anys de Febres tifoidees. Total 2.

Matrimonis

Dia 24 Novembre. — Juan Mayol Garau de Capdepera amb Margalida Vicens Roig (a) Jana, Fadrins tots dos Sia enhorabona.

(1) Premi del Consistori d'aquets Jocs.

(2) Se diu *parada* a un clot d'aigo aon els caçadors poseu filats per agafar els aucells que hi van a beure.

GRAN COLMADO ARTANENC d'en GUIEM BUJOSA (a) Ganancia

SE VENEN BONS I BARATS

Comestibles de tota casta, licors, dolces, galletes, etc., etc. : : : Grandiós surtit de Perfumeria

Aquesta casa es s'unica depositaria dins Artá del celebrat ANIS TUNEL

Fixau-vos be en sa Direcció: CARRE DE PALMA, 3-ARTA

S'agencia Bujosa (a) Ganancia serveix amb esment, puntualitat i barato qualsevol encàrrec se li fassa per ciutat i pels altres pobles de Mallorca

Despaig a Artá: Carré de Palma, n.º 3 Despaig a Palma: Estanc d'es Banc de s'Oli

GRANDES ALMACENES **SAN JOSE**

DE

Vda. de Ignacio Figuerola

Sastreria, Camiseria, Merceria, Zapateria, Pañeria,
Llaneria, Pañoleria, Lenceria,

Generos de Punto, Sederia, Articulos para Viaje

OBJETOS PARA REGALO

Depósito de máquinas parlantes PATHEFONO

PRECIO FIJO

Bronco, 7 9, 11, Borne 118

TELEFONO, 217

NO IMPORTA

mai més sortir d'Artá per vestir de sastre

EN LA

SASTRERIA

D'EN

JUAN FUSTER

se taien i cusen tota casta de vestits d'home
a la moda i a gust de cada qual

Direcció: Botavant, 14 * ARTA

NO COMPREU CAFE

que no passeu abans per sa botiga d'en

JAUME CABRER

que'l té bo i fresc.

Allá hei trobareu tota casta de
comestibles i a tot preu.

Arrós, verdures, patates, etc., etc.

Carré de Antoní Blanes Juon (antes Puput)

Mestre Arnau Casellas (a) Garameu

VEN A TOT PREU

Vins de taula i Vins blancs

DE SA DAVESA

Recta, 8 ARTA

FARMACIA
DE

LLORENS GARCIES

OBERTA A TOTES HORES

Vins i aixarops medicionals

Aixarops de cues del Dr. Morey

preparat amb erba cuquera d'Artá.

PLASSETA D'ES MARXANDO

GRAN BOTIGA

amb género de tota casta i a tot preu;
calcat fi i de moda

A CANA VIVES

Carré de Parroquia, 1

CAP BOTIGA

ven en millós condicions que sa d'en

JUAN VICENS (A) JAN

Tota casta d'articles, comestibles, galletes, etc.

Es representant de sa Perfumeria

L. CACCIO

Té depósit de MAQUINES DE COSIR
PAP I AUCONS

com també tota casta d'instruments musicals,
guiteres, bandnrrles, etc.

DIRECCIO: ALCARIOT, 3

EBANISTERIA MODERNA

DE

MIQUEL MOREY

Mobles fins de tots els estils p'el parament de casa

Especialitat en cordats de cadires a l'antiga

Pintats i decorats fins, de tots els gusts

Carré de la Parroquia, 7 ● ARTA

ACADEMIA

de 1.ª i 2.ª ensenyansa

amb clases especials de

Francés i Contabilidad

Preparació per ingrés en Ins-
tituts, Normals, Correus i Te-
legrafs.

Professors especials

Per preus e informes dirigir-
se a son Director

D. Andreu Ferrer

Mestre Nacional

Rondaies de Menorca

per

Andreu Ferrer

Un volum en 4^{art}

2 PSESSES

Demanaules a ia llibreria de

FERRER Y SUREDA

ARTA

En aquesta Administració

poden encarregar

tota casta de

IMPRESOS

Se serveixen amb prontitut

Libreria, Papereria i Centre de Suscripciones

DE

FERRER Y SUREDA

aquí trobareu paper de tota casta a la menuda i en
gros, plecs, libretes, tintes, llapiceria, etc.

Libres escoars i relligiosos

A PREU DE CATALEC

s'encomanden de tota casta en tota puntualitat

QUATRE CANTONS, 3

Ensaimades i Panets

En lloc se troben millós que a la

PANADERIA VICTORIA

ES FORN NOU

D'EN

Miquel Roca Castell

A sa botiga hei trobareu

sempre pans, panets,

galletes, bescuit,

rollets i tota casta de pasticeria

TAMBÉ SE SERVEIX A DOMICILI

Netadat, prontitut i economia

DESPAIG: Carré de Palma, 3 bis ARTA